

Handläggare
Mattias Johansson**Till**
Trafiknämnden
2026-09-24

Cykelparkering 2023-2025. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att godkänna slutredovisning av projekt Cykelparkering 2023-2025.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefPeter Granström
AvdelningschefJohan Johansson Vanhatalo
Enhetschef

Sammanfattning

Välordnade och säkra cykelparkeringar är en viktig del av infrastrukturen för cykel. Efterfrågan på cykelparkeringsplatser är stor och ökar hela tiden i takt med att antalet cyklister ökar. Syftet med projektet har varit att möta denna efterfrågan och därigenom undvika att cyklar parkeras utanför anordnade platser.

I detta ärende slutredovisar kontoret två separata genomförande-beslut avseende anläggande av cykelparkeringsplatser i staden, besluten avseende utförande av cykelparkeringar mellan åren 2023-2024 samt 2024-2025.

Trafiknämnden fattade den 15 december 2022 genomförandebeslut att genomföra en utbyggnad av ca 2 000 cykelparkeringar per år, under åren 2023-2024. Beslutet omfattade en investeringsutgift om 42,0 mnkr kronor i löpande prisnivå och inkluderade inget indexpåslag. Projektet har genomförts till en investeringsutgift om

41,4 mnkr i löpande prisnivå, vilket motsvarar 40,6 mnkr kronor i 2022 års prisnivå.

Beslutade medel räckte inte till för att uppfylla målet om 2 000 parkeringar per år under åren 2023 och 2024. Anledningen till detta var oförutsedda kostnadsökningar vid upphandling av ramavtals-entreprenör för utförande av uppdraget.

Trafiknämnden fattade den 18 april 2024 ett nytt genomförandebeslut för att upprätthålla utbyggnadstakten om 2 000 cykelparkeringar per år för åren 2024–2025. Beslutet omfattade en investeringsutgift om 48,0 mnkr kronor i löpande prisnivå, vilket motsvarar 45,0 mnkr i 2024 års prisnivå. Projektet har genomförts till en investeringsutgift om 32,9 mnkr i löpande prisnivå, vilket motsvarar 32,9 mnkr kronor i 2024 års prisnivå.

Kapitalkostnader i form av avskrivningar och internränta väntas uppgå till 9,5 mnkr per år totalt sett för båda genomförandebesluten och sedan minska i takt med att tillgången skrivs av.

Inom ramen för genomförandebesluten har kontoret byggt 5 246 cykelparkeringar. Cykelparkeringar har byggts i hela staden med fokus på kollektivtrafikknutpunkter, lämpliga platser har även lokaliserats med hjälp av synpunkter från stadens medborgare.

Introduktion till projektet

Bakgrund

Bra cykelparkeringar är en viktig del av infrastrukturen för cykel. I takt med att antalet cyklister blir fler ökar även antalet cyklar som behöver parkeras. Staden ger i dagsläget tillstånd till två operatörer av elsparkcyklar och hyrcyklar, som sammanlagt möjliggör en flotta på upp till 15 000 fordon. Dessa fordon får utöver stadens elsparkcykelrutor också parkera i cykelställ.

Efterfrågan på välordnade och säkra cykelparkeringsplatser är stor och under högsäsong kan det ofta vara svårt att hitta lediga platser vid anordnade cykelparkeringar. Fler platser med cykelparkeringar behövs i innerstaden, särskilt i City, men även vid lokala centrum i ytterstaden och vid kollektivtrafikknutpunkter.

I detta ärende slutredovisar kontoret två separata genomförandebeslut avseende anläggande av cykelparkeringsplatser i staden, besluten avseende utförande av cykelparkeringar mellan åren 2023-2024 samt 2024-2025.

Genomförandebeslut för att bygga cykelparkeringar 2023-2024 fattades av trafiknämnden 15 december 2022 (Dnr T2022-02288). Planen var att hålla en utbyggnadstakt på 2 000 parkeringar per år till en sammanlagd investeringsutgift om ca 42 mnkr.

Efter att genomförandebeslutet fattades upphandlade kontoret en ny ramavtalsentreprenör. Anläggningskostnaderna visade sig därefter bli högre än vad kontoret uppskattade inför genomförandebeslutet. Anslagna medel för 2023-2024 räckte därmed inte till för att uppfylla målet om 2 000 cykelparkeringar per år.

För att upprätthålla utbyggnadstakten om 2 000 cykelparkeringar per år och svara upp mot den ökade ambitionsnivån i stadens budget upprättade kontoret ett nytt beslutsunderlag för utökning av avsatta medel samt utökning med ytterligare ett års byggtid.

Genomförandebeslut för att bygga cykelparkeringar 2024-2025 fattades av trafiknämnden 18 april 2024 (Dnr T2024-00696). Planen var att upprätthålla en utbyggnadstakt på 2 000 parkeringar per år till en sammanlagd investeringsutgift om ca 48 mnkr.

Mål och syfte

Målet med projektet har varit att anlägga 2 000 välordnade, säkra och strategiskt utplacerade cykelparkeringar per år, sammanlagt 6 000 parkeringar under åren 2023-2025.

Syftet med projektet har varit att möta den ökade efterfrågan på cykelparkeringsplatser och därigenom undvika att cyklar parkeras på andra platser. När det gäller parkering av elsparkcyklar och hyrcyklar spelar bolagens geofencing (en virtuell zon som tvingar fordonen att parkera rätt) en viktig roll för att förhindra att felparkering. Cyklar utanför anordnade cykelparkeringar står ibland i vägen för gående och cyklister vilket kan utgöra en fara för exempelvis personer med synnedsättning, samt försvårar renhållning och underhåll av stadens gator och torg.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Genomförd åtgärd

Projektets innehåll

De cykelparkeringar som kontoret anlagt följer stadens möbleringsprogram och ska upplevas som trygga och säkra. Samtliga cykelparkeringar erbjuder användaren möjlighet att låsa fast cykelns ram. De olika typerna av cykelparkering som anlagts är

pollare, framhjulshållare, lastcykelbågar och cykelhagar.
Bedömningen av vilken typ av cykelparkering som varit mest
ändamålsenlig för en specifik plats har baserats bland annat på
tillgänglig yta, anläggningskostnad och lämplighet ur driftsynpunkt.

I efterföljande bilder illustreras och beskrivs några typiska exempel
på utförda åtgärder på olika platser i staden.

Bild 1. Fotografi som visar gångbana vid Mårtendalsgatan 2, före ombyggnationen. På platsen fanns ett ökat behov av att kunna låsa fast cyklar vid anordnade cykelparkeringar.

Bild 2. Fotografi som visar cykelpollare på gångbana vid Mårtendalsgatan 2, efter ombyggnationen.

Bild 3. Fotografi som visar gångbana vid Hamngatan 31 i östlig riktning, före ombyggnationen. På platsen saknas möjlighet att låsa fast cyklar.

Bild 4. Fotografi som visar cykelpollare på gångbana vid Hamngatan 31 i östlig riktning, efter ombyggnationen.

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
mattias.a.johansson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Bild 5. Fotografi som visar gångbana vid Luthens Gränd 1, före ombyggnationen. På platsen saknas möjlighet att låsa fast cyklar.

Bild 6. Fotografi som visar utbyggd gångbana med cykelpollare vid Luthens Gränd 1, efter ombyggnationen. Kantstenen har flyttats ut för att kunna behålla gångbanans bredd.

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
mattias.a.johansson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Bild 7. Fotografi som visar gångbana vid Abrahamsbergsvägen 1, före ombyggnationen. På platsen saknas möjlighet att låsa fast cyklar.

Bild 8. Fotografi som visar gångbana vid Abrahamsbergsvägen 1, efter ombyggnationen. På platsen finns nu möjlighet att låsa fast cyklar i cykelställ med framhjulshållare och ramlås.

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
mattias.a.johansson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

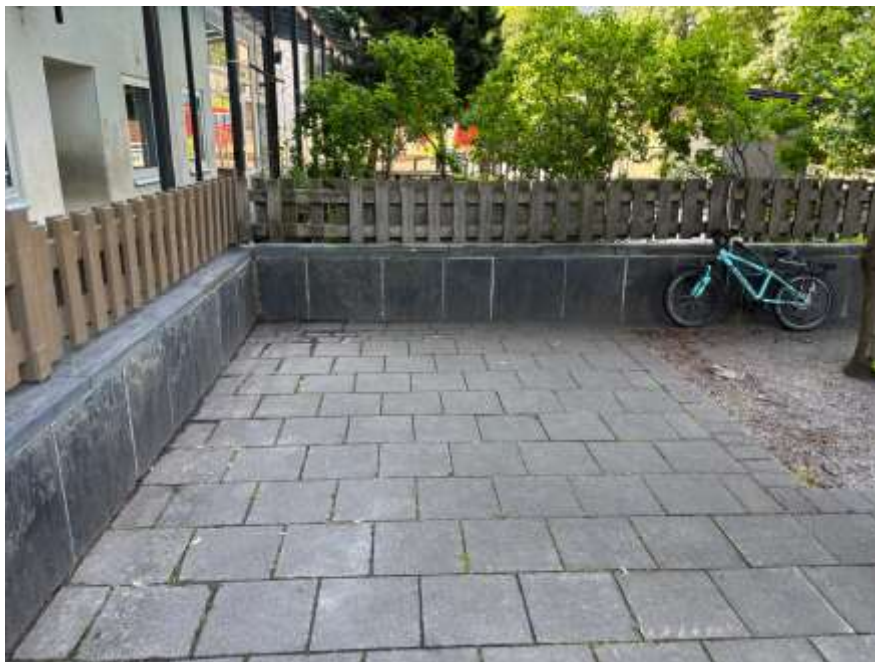

Bild 9. Fotografi som visar en torgyta vid Björkhagsplan, före ombyggnationen. På platsen finns en livsmedelsbutik och det saknas möjlighet att låsa fast lådcyklar.

Bild 10. Fotografi som visar en torgyta vid Björkhagsplan, efter ombyggnationen. På platsen finns nu en lådcykelbåge som ger möjlighet att låsa fast lådcyklar.

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
mattias.a.johansson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Måluppfyllelse och konsekvenser

Kontoret bedömer att förbättrade möjligheter att parkera cyklar på anordnade parkeringsplatser har bidragit till att öka viljan att välja cykel som transportmedel. Utbyggnaden medför att uppställningen och parkeringen av cyklar, hyrcyklar och elsparkcyklar styrs till platser som är lämpliga för att inte hindra framkomlighet för

gående, leveranser och driftfordon. Välordnad parkering av cyklar gynnar särskilt personer med funktionsnedsättningar.

Målet i genomförandebesluten var att upprätthålla en utbyggnadstakt om 2 000 parkeringar per år för åren 2023-2025, sammanlagt 6 000 parkeringar. Kontoret har byggt ca 5 246 parkeringar vilket motsvarande 87 % av målsättningen i genomförandebesluten. Under samma period har 199 nya rutor dedikerade för elsparkcyklar och hyrcyklar målats upp. Denna åtgärd har dock inte genomförts inom ramen för det projekt som föreliggande slutredovisning omfattar.

Anledningen till att kontoret inte uppnått målet har två huvudorsaker som redovisas nedan:

Inför genomförandebeslutet för cykelparkeringar 2023-2024 underskattade kontoret kommande kostnadsökningar för material och arbeten i den förestående ramavtalsupphandlingen. Tilldelade medel för projektet var därför inte tillräckliga för att upprätthålla den beslutade utbyggnadstakten.

Efter att nytt genomförandebeslut för 2024-2025 fattades har kontoret haft utmaningar att hitta nya platser lämpliga för cykelparkeringar. Kontoret har haft en hög utbyggnadstakt avseende cykelparkeringar de senaste åren och lämpliga ytor minskar. Gång, cykel och åtgärder för att höja vistelsevärden på allmän plats konkurrerar om samma utrymme.

Tidplan och genomförande

Tidplan

De nya cykelparkeringarna har byggts inom tidsramen i genomförandebesluten. Planering, anläggningstid och kostnad har varierat från åtgärdsplats till åtgärdsplats.

Produktion och trafik under byggtiden

Påverkan på framkomligheten för olika trafikslag har varit liten då entreprenadområdet för varje enskild plats varit relativt litet och byggtiden kort.

Intressenthantering och kommunikation

Kommunikationen har skett via byggskyltar, informationsskyltar och portanslag. Där behovet funnits har kontoret haft dialog med påverkade verksamheter under utförandetiden.

Ekonomi och finansiering

Investering

I kalkylen som låg till grund för genomförandebeslut 2023-2024 beräknades projektets totala utgifter uppgå till 42,0 mnkr.

Investeringsutgiften för projektet blev 41,4 mnkr brutto i löpande priser vilket motsvarar 39,6 mnkr i 2022 års prisnivå. Projekt finansierades i trafikkontorets långsiktiga investeringsram, inom satsning för cykelmiljarden.

I nedanstående tabell redovisas projektets ekonomi i fasta priser (prisinivå 2022) för genomförandebeslut 2023-2024. Projektets utfall i fasta priser blev 39,6 mnkr.

Fast prisnivå	Beslutat belopp (mnkr)	Utfall i 2022-års prisnivå (mnkr)	Avvikelse (mnkr)
Utredning och projektering	2,0	1,4	-0,6
Byggansvarigkostnader inkl byggledning och risk	3,2	3,5	0,3
Entreprenad	35,3	35,7	0,4
Summa utgifter	40,5	40,6	0,1
Netto	40,5	40,6	0,1

I nedanstående tabell redovisas projektets ekonomi i löpande priser för genomförandebeslut 2023-2024. Projektets utfall i löpande priser blev 41,4 mnkr brutto.

Löpande prisnivå	Beslutat belopp (mnkr)	Utfall löpande priser (mnkr)	Avvikelse (mnkr)
Utredning och projektering	2,0	1,5	-0,5
Byggansvarigkostnader inkl byggledning och risk	3,2	3,6	0,3
Entreprenad	35,3	36,4	1,1
Index	1,5	0,0	-1,5
Summa utgifter	42,0	41,5	-0,5
Netto	42,0	41,5	-0,5

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
mattias.a.johansson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

I nedanstående tabeller redovisas ekonomin för projektet beträffande genomförandebeslut 2024-2025. I kalkylen som låg till grund för detta genomförandebeslut beräknades projektets totala utgifter uppgå till 48,0 mnkr i löpande priser vilket motsvarar 45,0 mnkr i fasta priser i 2024 års prisnivå. Investeringsutgiften för

projektet blev 32,9 mnkr brutto i löpande priser vilket motsvarar 32,9 mnkr i 2024 års prisnivå. Projekt finansierades i trafikkontorets långsiktiga investeringsram, inom satsning för cykelmiljarden.

I nedanstående tabell redovisas projektets ekonomi i fasta priser (prisinivå 2024) för genomförandebeslut 2024-2025. Projektets utfall i fasta priser blev 32,9 mnkr.

Fast prisnivå	Beslutat belopp (mnkr)	Utfall i 2024-års prisnivå (mnkr)	Avvikelse (mnkr)
Utredning och projektering	2,0	1,5	-0,5
Byggansvarigkostnader inkl byggledning och risk	5,0	2,4	-2,6
Entreprenad	38,0	29,0	-9,0
Summa utgifter	45,0	32,9	-12,1
Netto	45,0	32,9	-12,1

I nedanstående tabell redovisas projektets ekonomi i löpande priser för genomförandebeslut 2024-2025. Projektets utfall i löpande priser blev 32,9 mnkr brutto

Löpande prisnivå	Beslutat belopp (mnkr)	Utfall löpande priser (mnkr)	Avvikelse (mnkr)
Utredning och projektering	2,0	1,5	-0,5
Byggansvarigkostnader inkl byggledning och risk	5,0	2,4	-2,6
Entreprenad	38,0	29,0	-9,0
Index	3,0	0,0	-3,0
Summa utgifter	48,0	32,9	-15,1
Netto	48,0	32,9	-15,1

Trafikkontoret
Infrastruktur

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
mattias.a.johansson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Kommentar till projektets utgifter

Nedan följer förklaringar till projektets ekonomi för de två genomförandebesluten 2023-2024 och 2024-2025. Samtliga avvikelser är angivna i det penningvärde som gällde då respektive genomförandebeslutet fattades, det vill säga fasta priser.

Projektering & utredning

Genomförandebeslut 2023-2024:

Utgifter för utredning och projektering blev något lägre jämfört med beräkning i genomförandebeslutet. Avvikelsen jämfört med genomförandebeslutet blev 0,6 mnkr.

Genomförandebeslut 2024-2025:

Utgifter för utredning och projektering blev något lägre jämfört med beräkning i genomförandebeslutet. Avvikelsen jämfört med genomförandebeslutet blev 0,5 mnkr

Byggaktörsutgifter inkl. byggledning och risk

Genomförandebeslut 2023-2024:

Byggaktörsutgifterna blev något högre än planerat. Avvikelsen jämfört med genomförandebeslutet blev 0,3 mnkr.

Genomförandebeslut 2024-2025:

Byggaktörsutgifterna blev lägre än planerat. Avvikelsen jämfört med genomförandebeslutet blev 2,6 mnkr.

Entreprenad

Genomförandebeslut 2023-2024:

Utgifter för entreprenaden blev högre än beräkningen i genomförandebeslutet. Avvikelsen jämfört med genomförandebeslutet blev 0,4 mnkr.

Genomförandebeslut 2024-2025:

Utgifter för entreprenaden blev lägre än beräkningen i genomförandebeslutet. Avvikelsen jämfört med genomförandebeslutet blev 9,0 mnkr.
Avvikelsen kan i huvudsak förklaras av att antalet byggda cykelparkeringar blev lägre än målet för utbyggnadstakten.

Driftkostnader

De båda genomförandebeslutens genomförda åtgärder beräknas sammanlagt medföra ökade kapitalkostnader om 9,5 mnkr. Kapitalkostnaderna som avser avskrivningar med en preliminär genomsnittlig avskrivningstid om 10 år och intern ränta om 2,8 procent minskar därefter successivt med gjorda avskrivningar.

De åtgärder som utförts är mindre till ytan och påverkar driftskostnaden marginellt.

Projektet har inga ej aktiverbara utgifter.

Risk/Osäkerhet

Projektet bedömdes ha låg risk totalt sett. Det har varit en utmaning att hitta bra platser för nya cykelparkeringar eftersom tillgänglig yta i möbleringszoner är begränsad.

Lärdomar

Den stora kostnadsökningen vid upphandling av nytt ramavtal hade eventuellt kunnat fångas upp om kontoret tagit fram en kostnads-kalkyl som byggt på kända förändringar som skett på marknaden. Kontoret har efter att genomförandebeslut fattades erfarit en större kostnadsökning vid utförande av mindre gatuombyggnader överlag.

Kontoret har också dragit lärdom av de allt större utmaningarna med att hitta lämpliga platser för anläggande av cykelparkeringar vilket påverkat föreslagen utbyggnadstakt i efterföljande genomförandebeslut, där takten skruvats ned till 1000-1500 platser/år som en direkt följd av lärdomarna av det här projektet (Dnr T2025-04017).

Slut